

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwić odbiór dokumentu.

1982, styczeń 14
Teleks nr 23

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 750
maszynopis

W województwie legnickim nie uległa zmianie sytuacja społeczno-polityczna. Wykryto sprawcę (uczeń szkoły ponadpodstawowej) sporządzania i rozlepiania ulotek ze znakiem Polski Walczącej (Legnica). Do KW przesłano pocztą list (pisany odręcznie) zawiadamiający o powstaniu w dniu 1 stycznia br. Młodzieżowej Organizacji Wolnej Polski, która zrzesza 1.786 członków, a „na terror odpowiada terrorem”, „za śmierć jednego robotnika, poniesie śmierć dwóch popleczników WRON(Y)”. List ten podpisany został pseudonimem „Czarny”.

Nadal na odbywających się zebraniach partyjnych dużo miejsca w dyskusji zajmują problemy cen i rekompensat. Na zebraniu jednej z OOP w Zakładach Mechanicznych „Legmet” w Legnicy stwierdzono, że podwyżki cen są nieuniknione, ale przeraża ich skala – „jak należy rozumieć czterokrotne windowanie cen, czy zarobki też tyle wzrosną”, „podwyżki mają charakter drenażowy, zaskakują ceny opału, koks, a przez to wody i ogrzewania”, „obecnie są pieniądze, a nie ma towarów, później będzie towar, a nie będzie pieniędzy”, „proponowane ceny są niemal prowokacyjne, a załogi nikt obecnie nie chroni”. Podkreślano potrzebę poinformowania społeczeństwa kiedy należy oczekiwać poprawy sytuacji.

W czasie konsultacji propozycji zmiany cen detalicznych, członkowie partii z Zakładów Górniczych „Rudna”, zgłosili następujące wnioski (zostały one przekazane do Państwowej Komisji Cen): Proponowany system rekompensat powinien być poddany weryfikacji po upływie 6 miesięcy od wprowadzenia, indywidualne wysokości rekompensat należy ponownie przeliczać w okresach nie dłuższych niż raz na kwartał i korygować w zależności od ewentualnych zmian podstawy obliczania rekompensaty. Rekompensata powinna być określona na podstawie wysokości dochodu przypadającego na członka rodziny. W przeciwnym razie – w przypadku przyjęcia wariantu C – przeważająca część górników zatrudnionych na dole nie otrzyma rekompensat, gdyż ich zarobki przekraczają 14 tys. zł. Stanowić to będzie poważne obniżenie wartości pracy.

Członkowie partii zastanawiają się na zebraniach co należy zrobić, aby odzyskać autorytet partii. Powtarzają się opinie: „członkowie władz partyjnych powinni być czyści, aby już nikt nigdy nie mógł postawić zarzutów natury gospodarczej czy moralnej” (wypowiedzi na zebraniu POP w Zakładzie Doświadczalnym WOPR w Głogowie). W tym kontekście nawiązuje się często do procesu rozliczeń – „po co mówiono, że do końca grudnia zamknie się etap rozliczeń? I co z tej wypowiedzi?” (głosy na zebraniu OOP w ZM „Legmet”). Notuje się żądania, by procesowi Szczepańskiego poświęcić znacznie więcej czasu w relacjach telewizyjnych oraz przygotować specjalny program na temat działalności

tego człowieka. Nadal – również i na zebraniach partyjnych – mówi się o synu tow. Rakowskiego – „dlaczego nie informuje się społeczeństwa o tym oficjalnie, dlaczego ludzie nadal dowiadują się o wielu sprawach z informacji Wolnej Europy”.

Na zebraniach wiejskich organizacji partyjnych zgłaszane są wnioski by producentom mleka przyznać kartki na masło. Postuluje się również wprowadzenie – w okresie letnim – reglamentacji wędlin dla rolników indywidualnych oraz zastosowanie zamienników za mąkę („mąki w miastach brakuje do wypieku chleba, a większość rolników ma ją pod dostatkiem”). W środowisku tym krytycznie oceniany jest fakt spotykania się na szczeblu centralnym z przedstawicielami „Solidarności”.

W dniu wczorajszym w Komitecie Wojewódzkim PZPR odbyło się posiedzenie Wojewódzkiej Komisji Współdziałania Partii Politycznych. Oceniono aktualną sytuację społeczno-polityczną w województwie oraz wymieniono informacje na temat działalności w stanie wojennym instancji wojewódzkich PZPR, ZSL i SD. Przyjęto komunikat aprobujący wszelkie poczynania dotyczące tworzenia komitetów ocalenia narodowego. Jednocześnie wyrażono uznanie komisarzom wojskowym, żołnierzom LWP, funkcjonariuszom MO i SB za ich trud, poświęcenie i oddanie ludziom pracy. Złożono podziękowanie wszystkim tym, którzy swoją rozważą, dużym poczuciem odpowiedzialności i rzetelnym wykonywaniem obowiązków zawodowych nie dopuścili do rozwoju sytuacji o nieobliczalnych skutkach.

Coraz szersze kręgi zatacza w województwie pomoc dla ofiar powodzi. Prawie powszechnym zjawiskiem jest znaczne przekraczanie zaproponowanej w apelu BP KC wysokości. Np. POP w Gostyniu (Gmina Gaworzyce) licząca 13 członków wpłaciła 17.100 zł, zaś jej I sekretarz z żoną wpłacili 1.700 zł. Na wczorajszym zebraniu POP w Gniewomirowicach (gm. Miłkowice) od 11 członków zebrano 2.400 zł oraz zorganizowano zbiórkę we wsi (zebrano 3.750 zł).

Sekretarz KW PZPR

Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: *40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983*, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023